

**DET KONGELIGE
FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENT**

Høringsnotat av 15. juli 2013 om

Avgift til fiskeriforskning og overvåkning

(fiskeriforskningsavgiften)

Høringsfrist 1. september 2013

Innledning

I Meld. St. 22 (2012-2013) *Verdens fremste sjømatnasjon (Sjømatmeldinga)* foreslår regjeringen en prinsipiell omlegging av dagens ordning med forskningskvoter.

Omleggingen innebærer at forskningskvoter ikke lenger skal benyttes til å finansiere forskning og overvåking, men kun settes av for å ta høyde for fiskedødeligheten som må påregnes i forbindelse med praktiske forsøk. Dette vil medføre at hovedtyngden av dagens forskningskvoter etter omleggingen vil gå tilbake til ordinært fiske. Samtidig skal fiskerinæringa bidra til å finansiere forvaltningens fiskeriforskning og overvåking gjennom en generell avgift på førstehåndsomsetningen.

Under behandlingen av Sjømatmeldingen 10. juni sluttet stortingsflertallet seg til dette. Omleggingen fordrer en lovhjemmel for innkreving av en slik fiskeriforskningsavgift. Fiskeri- og kystdepartementet legger derfor opp til at det høsten 2013 legges frem en lovproposisjon om endring av havressursloven § 55. Vi foreslår følgende ordlyd:

§ 55 (endret) Kontrollavgift og avgift til fiskeriforskning og overvåking (fiskeriforskningsavgift) skal lyde:

Departementet kan fastsette forskrift om kontrollavgift og avgift til fiskeriforskning og overvåking.

Slik forskrift kan innehalde føresegner om plikt til å svare avgift, korleis ho skal krevjast inn, og om opplysningsplikt for den som leverer og den som tek imot fangst når dette er avgjerande for omfanget av avgiftsplikta.

Skuldig avgift er tvangsgrunnlag for utlegg.

Det legges opp til at loven skal gjelde fra 1. januar 2014.

Parallelt med proposisjonsarbeidet legger departementet nå frem et høringsnotat om forskrift om innkreving av avgift til fiskeriforskning og overvåking.

Størrelsen på fiskeriforskningsavgiften skal samsvare med gjennomsnittlig førstehandsverdi av forskningsfangsten for årene 2010-2012, fratrukket verdien av de kvotene som fortsatt må forventes avsett til praktiske forsøk og undervisningsformål. Nøyaktig avgiftssats vil avhenge av prognoser for førstehandsverdien i 2014, og vil bli fastsatt i statsbudsjettet for 2014. Avgiften foreslås innkrevd av fiskesalgslagene i forbindelse med avregning til fisker av oppgjør for levering.

I det følgende forutsettes at lovbestemmelsen ovenfor blir vedtatt som foreslått.

Bakgrunnen for innføring av ny avgift

Fiskeressursene ligger til fellesskapet. Dette er begrunnelsen for at deler av totalkvoten benyttes til dekning av nødvendige forvaltnings- og forskningsoppgaver.

Forskningskvotene var opprinnelig ment å dekke nødvendig fangst i forbindelse med forskningsaktivitet. Forskningskvotene trekkes fra den nasjonale kvoten før denne fordeles til de ulike fartøygruppene i det ordinære fisket. Departementet fastsetter årlig hvilket kvantum av hvert fiskeslag Fiskeridirektoratet kan tildele som forskningskvoter, samt retningslinjene for fordeling av kvotene. Tildeling til den enkelte forskningsinstitusjon skjer etter søknad til direktoratet, og institusjonen administrerer selv tildelt kvote.

Fiskeridirektoratet har også selv disponert forskningskvoter til sin overvåkingstjeneste og til praktiske redskapsforsøk. Direktoratets kvote til overvåking har blitt benyttet til å overvåke fiskefeltene ved hjelp av innleide fartøy, i hovedsak for å beskytte yngel gjennom stenging og åpning av fiskefelt.

De senere årene har forskningskvotene i økende grad blitt brukt til å finansiere flere typer forsknings- og overvåkningsaktiviteter. Blant annet blir kvotene benyttet til å leie inn fartøy, og en del av inntektene blir tilbakeført til forskningsinstitusjonen for å finansiere lønns- og driftskostnader for forskerne. Dette er en lite hensiktsmessig måte å finansiere forskning på. I tillegg til de administrative kostnadene ved søknadsbehandling, gir fangsinntekter en usikker inntekt pga variasjonene i kvoter, fangst og pris.

Dagens kobling mellom forskningskvoten og fiskeslaget det gjøres undersøkelser på kan også gå på bekostning av forskning innenfor mer marginale fiskerier, hvor det ikke er avsatt forskningskvoter. Norske myndigheter er like fullt forpliktet til å overvåke tilstanden til alle de villevende marine ressurser.

Dette er bakgrunnen for at en direkte brukerfinansiering av forskningen gjennom innføring av en fiskeriforskningsavgift vurderes som en bedre og ryddigere modell enn dagens bruk av forskningskvoter.

Hva slags aktivitet skal fiskeriforskningsavgiften finansiere?

Avgiften til fiskeriforskning og overvåking skal bidra til å dekke fiskeriforvaltningens kostnader til å skaffe kunnskapsgrunnlaget for en bærekraftig forvaltning av de villevende marine ressursene. Avgiften skal også benyttes til å øke kunnskapen om parasitter og fremmedstoffer i villfanget sjømat

Økonomiske og administrative konsekvenser

Dagens ordning med forskningskvoter generer en betydelig administrasjon både ved forskningsinstitusjonene og ved Fiskeridirektoratet, som administrerer ordningen. Det

vil være små administrative kostnader forbundet med innkreving av en ny fiskeriforskningsavgift. Fiskesalgslagene krever i dag inn flere avgifter på all førstehåndsomsetning, og det vil derfor være begrenset merarbeid å kreve inn en ny avgift. Salgslagenes kostnader til å kreve inn og videresende avgiftsmidlene skal dekkes av de innkrevde avgiftsmidlene.

Størrelsen på avgiften skal samsvare med førstehåndsverdien til den nåværende forskningsfangsten de siste tre årene, fratrukket verdien av de kvotene som fortsatt må avsettes til praktiske forsøk og undervisningsformål. Avgiftssatsen skal fastsettes på bakgrunn av prognoser for førstehåndsomsetningen i året avgiften gjelder for. I Sjømatmeldinga ble det anslått at avgiftssatsen ville bli rundt 1,15 prosent. Nøyaktig avgiftssats vil bli fastsatt i statsbudsjettet for 2014.

I utgangspunktet vil omleggingen samlet sett være økonomisk nøytral for fiskeflåten, ettersom avgiften kompenseres ved at tilgjengelige kvoter for fiskerne øker tilsvarende det forskningskvotene reduseres. Ettersom det i dag fastsettes forskningskvoter for alle de store bestandene, vil de fleste fartøy bli kompensert for den nye avgiften gjennom økte kvoter.

Forslag til forskrift om innkreving av avgift til fiskeriforskning og overvåkning (fiskeriforskningsavgiften)

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet.....2013 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar § 55.

§ 1. Formål

Denne forskrift har til formål å legge forholdene til rette for korrekt innkreving av en avgift til fiskeriforskning og overvåkning (fiskeriforskningsavgiften) som skal dekke deler av kostnadene ved å skaffe nødvendig kunnskapsgrunnlag for fiskeriforvaltningen. Avgiften skal tilfalle staten.

§ 2. Avgiftsgrunnlag og avgiftsplikt

Det skal betales fiskeriforskningsavgift av brutto fangstverdi for all fangst som til enhver tid er omfattet av salgslagenes enerett til førstehåndsomsetning etter fiskesalgslagsloven. Fiskers avgiftsplikt gjelder også når fangst leveres i utlandet, og når fisker selv overtar fangsten.

Avgift for fiskeriforskning og overvåkning betales med den sats som er vedtatt av Stortinget ved behandlingen av det årlige statsbudsjettet. Avgiftssatsen kunngjøres på samme måte som andre statlige avgifter og også av salgslagene.

Skyldig avgift er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 3. Innkreving av avgift

Fiskeriforskningsavgiften innkreves av salgslagene, og trekkes fra fangstoppjøret før utbetaling til fisker. Det skal fremkomme av oppjøret hvilket avgiftsgrunnlag som er benyttet, og hvor mye avgiften utgjør.

Den som leverer og den som mottar fangst har plikt til å gi de opplysninger som er nødvendige for at salgslagene skal kunne beregne avgiften.

Salgslagenes kostnader knyttet til innkreving og videresending av avgiftsmidlene skal dekkes av de innkrevde avgiftsmidlene.

§ 4. Terminoppgaver og oppgjør til Fiskeridirektoratet

Salgslagene skal av eget tiltak beregne avgiften for hver oppgjørsperiode, gi terminoppgave over beregningen til Fiskeridirektoratet og innbetale avgiften til de tider som er fastsatt her i forskriften.

Terminoppgaven gis på skjema fastsatt av Fiskeridirektoratet, og skal være undertegnet av salgslaget.

§ 5 Forfall, renter mv.

Oppgjørsperiodene og forfallstidspunktet for periodene er:

januar-februar	25. mars
mars-april	25. mai
mai-juni	25. juli
juli-august	25. september
september-oktober	25. november
november-desember	25. januar.

Når avgiften forfaller til betaling på lørdag eller helligdag utskyttes forfallstidspunktet til nærmeste påfølgende hverdag.

Ved for sen innbetaling av avgift beregnes forsinkelsesrente fra forfallstidspunktet for avgiftskravet og fram til betaling skjer. Lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 2 andre ledd gjelder tilsvarende.

§ 6. *Kontroll av salgslagene og den avgiftspliktige*

Fiskeridirektoratet skal føre kontroll med at salgslagene sender terminoppgaver og foretar innbetalinger i samsvar med reglene og de pålegg som er gitt. Fiskeridirektoratet kan foreta bokettersyn hos den som foretar oppgjør av avgiften og kan kreve framlagt terminoppgaver, regnskapsmateriale og andre dokumenter som har betydning for kontrollen.

§ 7. *Utlegg*

Skyldig avgift er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 8. *Ikrafttredelse*

Denne forskrift trer i kraft fra 1. januar 2014